

"Anlægskapital" er mig ikke ubekjendt, thi, hvis jeg ikke luffer fejl, har jeg selv væsentlig deltaget i Opfattelsen af det i en Lov om en Bane ned over en Del af Emaagerne, og dette Udtryk, der blev foreslaaet af et Udvalg her i Salen for 5—6 Aar siden, er da gaaet over i de senere Fernbanelove. Dertil er saa senere i flere Fernbanelove gjort den Tilføining, at der under den anvendte Kapital ogsaa skulde indbefattes Nenetabet under Anlægget, idet det er klart, at dette Tab maa tages med, hvor der er Spørgsmaal om, hvad Banen virkelig har kostet i det Dieblif, den tages i Drift. Men den høitærede Indenrigsminister har i sin Fortolkning af dette Udtryk føiet noget Andet til, som forekommer mig at være farligt og ubetinget urigtigt. Det er saaledes baade efter Sagens Natur og efter alle de Konsekvenser, som kunne følge deraf, farligt at medtage under den bevisligt anvendte Anlægskapital Kursstabet paa de selgte Aktier eller Obligationer, og jeg kan for mit Vedkommende ikke Andet end nedlægge den bestemteste Protest imod en saadan Opfattelse af Lovens Ord, ligesom ogsaa Udvalget har fundet Anledning til at udtale, at det sandt det i høieste Grad tvivlsomt, om det var rigtigt at komme med og blive staaende ved en saadan Fortolkning. Hvad er nemlig Meningen med, og hvad maatte være Meningen med, at man i vore nyere Fernbanelove har indsat denne Bestemmelse om den bevisligt anvendte Anlægskapital? De Herrer ville erfare det, naar de se tilbage paa den Lov, hvorefter det her gjælder. Nu er der nemlig Tale om en Garanti af 2 pCt. af den hele Anlægssum eller 4 pCt. af den halve Anlægssum. Det var jo i Anledning af det store Krønstæffe Projekt og de dertil knyttede senere Projekter, at denne Bestemmelse første Gang kom frem. Hvorfor fandt vi det da saa vigtigt at sætte den Indskrænkning til, at det skulde være af de bevisligt anvendte Kapitaler? Fordi Enhver, der er bekjendt med, hvorledes det gaar til med den Slags Ting, veed, hvorledes der ofte opstilles opstlytede Beregninger, hvorledes de Kapitaler, som anvendes f. Ex. til kostbare Broer og andre Bygninger, kunne taarnes meget høit op. Naar man altsaa

siger: Vi kunne ikke yde en saadan Rente-garanti af 4 pCt. af den hele Anlægskapital, men vi kunne gaa ind paa en mindre Garanti, f. Ex. 4 pCt. af den halve Kapital, ser derved at lette Optagelsen af et Prioritetslaan, idet Folk da ikke ville komme til at tage hele Kapitalen i ugaranterede Aktier, eller for paa anden Maade at søge Foretagendet fremmet, saa er det ikke Meningen, at dette skal omgaaes. Hvis nu de, som anlægge Fernbanen, hvad de jo ofte bruge, give deres Entreprenører i Betaling saa og saa Meget i Aktier, saa ville disse maasse sælge deres Aktier til en meget lav Kurs, og hvad Sikkerhed have der da for, at de ikke endogsaa gaa ned til Halvdelen. Det vil altsaa ses, at, naar Forholdet opfattes saaledes, at det hele Kurs-tab kan tages med, saa ville 2 pCt. af den hele eller 4 pCt. af den halve Kapital med største Lethed blive endogsaa til 4 pCt. af den hele, og den Garanti, som skulde ligge i denne Bestemmelse, vil fuldstændig svinde bort. Der er aabenbart herved aabnet det største Spillerum for alle mulige Misligheder af den forskjelligste Art, og jeg skal ikke negte, at det har forkauset mig, at Regjeringen har kunnet komme til denne Fortolkning. Vel er her maasse ogsaa en Feil af os. Jeg tilstaar, at jeg for mit Vedkommende saavel som Staaendvalget først har fundet Anledning til at udtale vor Opfattelse om det i alt Fald meget Tvivlsomme i den her foreliggende Fortolkning, efterat vi have set, hvor store Summer der kan staa paa Spil ved den Slags Anlæg. Af Betænkningen vil det ses, at der ganske vist er nogle Medlemmer, som have en noget anden Opfattelse end det øvrige Udvalg om denne Sag. Der er saaledes et Mindretal af tre Medlemmer, der vel ikke benægter Rigtigheden af alle de af det øvrige Udvalg udtalte Bemærkninger, men som kun har troet ikke i deres Helhed at kunne tiltræde dem, da der ikke foreligger Noget, hvorefter man kunde ønske at gjøre et Ansvar gjældende imod Ministeren. Ganske vist have heller ikke vi tænkt paa her at gjøre noget Ansvar gjældende imod den høitærede Minister, og der er heller ikke nogen Anledning dertil i en Sag, som har maattet være overladt til Ministerens Etjen,